

ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

3^ο ΘΕΜΑ

3.α. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική ανάγνωση της πρώτης ιστορικής πηγής (Παράθεμα 1), να αξιοποιήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες:

- *«Ο χωρικός δεν μπορούσε στην πραγματικότητα να ανακτήσει πάντοτε, την περιουσία του»*
- *«οι άδικοι αγοραστές [...]δεν ήταν άλλοι από τους κατά τόπους ισχυρούς εκπροσώπους του κράτους»*
- *«Αυτοί που ήταν υπεύθυνοι για την εφαρμογή των αυτοκρατορικών διαταγών είχαν κάθε συμφέρον να επιδιώκουν την ματαίωση της εφαρμογής τους»*

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Κεφάλαιο 2, 3. Κοινωνία, γ. Η κοινωνία του χωριού και η πάλη κατά των δυνατών] μπορούν να αξιοποιηθούν πληροφορίες από το απόσπασμα:

- *«Από τα τέλη του 8^{ου} αι. σημειώνεται ... εκούσια από μια οδυνηρή ελευθερία.»*

Μέσα από τη συνδυαστική προσέγγιση πηγής και ιστορικής αφήγησης αναμένεται να δομηθεί ένα συνθετικό κείμενο που να καταδεικνύει την αύξηση της δύναμης των «δυνατών» ως αιτία της παραίτησης των χωρικών.

3.β. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική ανάγνωση της δεύτερης ιστορικής πηγής (Παράθεμα 2), να αξιοποιήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες:

- *«έβγαλε διαταγή (ο Βασίλειος Β΄) οι εισφορές των φτωχών (μικροκαλλιεργητών) που είχαν καταστραφεί να πληρώνονται από τους δυνατούς»*
- *«Ονομάστηκε δε η τέτοιου είδους είσπραξη «αλληλέγγυον»»*
- *«Όταν δε ο πατριάρχης Σέργιος και πολλοί από τους αρχιερείς και από τους ασκητές όχι λίγοι τον παρακάλεσαν να σταματήσει αυτό το παράλογο βάρος, ο βασιλιάς δεν υπάκουσε»*

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Κεφάλαιο 2, 3. Κοινωνία, γ. Η κοινωνία του χωριού και η πάλη κατά των δυνατών] μπορούν να αξιοποιηθούν πληροφορίες από το απόσπασμα:

- «Ο φόρος των γεωργών που εγκατέλειπαν ... εναντίον τους» ως προς τους κινδύνους που συνεπαγόταν η φυγή των αγροτών και «Για τους λόγους αυτούς ... των φτωχών αγροτών της κοινότητας», όσον αφορά το «αλληλέγγυον».

Μέσα από τη συνδυαστική προσέγγιση πηγής και ιστορικής αφήγησης αναμένεται να δομηθεί ένα συνθετικό κείμενο που να αποτυπώνει τη λειτουργία του «αλληλέγγυου» ως μέτρου κατά των «δυνατών».